

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	vii
ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ.....	x
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	xi
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	xiii
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΧΡΗΜΑ.....	1
Διδακτικοί Στόχοι.....	1
Βασικοί Όροι.....	1
Εισαγωγή.....	2
Οι Λειτουργίες του Χρήματος.....	2
Η Εξέλιξη του Χρήματος.....	3
Το Χρήμα στις ΗΠΑ Σήμερα.....	7
Κρατικό Νόμισμα και Τραπεζικό ή Λογιστικό Χρήμα.....	12
Νέοι Μηχανισμοί Πληρωμών.....	14
Προσφορά Χρήματος.....	16
Περίληψη.....	22
Ερωτήσεις για Ανακεφαλαίωση.....	23
Επιπλέον Πηγές.....	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΧΡΗΜΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.....	25
Διδακτικοί Στόχοι.....	25
Βασικοί Όροι.....	25
Εισαγωγή.....	26
Η Κυκλική Ροή της Οικονομικής Δραστηριότητας.....	26
Πιστωτές και Δανειζόμενοι της Οικονομίας.....	32
Σχέσεις Δανειοληπτών και Πιστωτών.....	34
Νομισματική Πολιτική, Αγορές Πίστης και Επιτόκια.....	38
Περίληψη.....	41
Ερωτήσεις για Ανακεφαλαίωση.....	41
Επιπλέον Πηγές.....	42
Εκτεταμένη Μελέτη 1: Επιχειρηματικοί Κύκλοι.....	42
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΣ.....	47
Διδακτικοί Στόχοι.....	47
Βασικοί Όροι.....	47
Εισαγωγή.....	48
Επισκόπηση του Τραπεζικού Δανεισμού και της Δημιουργίας Χρήματος.....	48
Η Διαδικασία Δανεισμού ενός Οργανισμού Καταθέσεων.....	49
Η Διαδικασία Δανεισμού μιας Εμπορικής Τράπεζας.....	51
Απαιτήσεις επί Αποθεματικών και Περιορισμοί Ρευστότητας.....	53
Δημιουργία Πολλαπλών Καταθέσεων.....	55
Ελέγχοντας τη Διαδικασία Δημιουργίας Χρήματος.....	64
Περίληψη.....	66

Ερωτήσεις για Ανακεφαλαίωση	67
Επιπλέον Πηγές	67
Άσκηση 1: Πολλαπλή επέκταση των καταθέσεων μιας τράπεζας	68
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΚΑΙ	
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ	69
Διδακτικοί Στόχοι	69
Βασικοί Όροι	69
Εισαγωγή	70
Το Εξελισσόμενο Ανταγωνιστικό Περιβάλλον	70
Κύριοι Καταθετικοί Χρηματοοικονομικοί Ενδιάμεσοι	72
Κύριοι Μη-Καταθετικοί Χρηματοοικονομικοί Ενδιάμεσοι	78
Κύριοι Μη Χρηματοοικονομικοί Ενδιάμεσοι	82
Κύριοι Τύποι Καταθέσεων	84
Περίληψη	90
Ερωτήσεις για Ανακεφαλαίωση	90
Επιπλέον Πηγές	90
Εκτεταμένη Μελέτη 2: Η Αποτυχία των Οργανισμών Αποταμίευσης και Δανειοδότησης	
κατά τη Διάρκεια της Δεκαετίας του 1980	91
Εκτεταμένη Μελέτη 3: Δραστηριότητες των Τραπεζικών Εταιριών Συμμετοχών	95
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΩΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	97
Διδακτικοί Στόχοι	97
Βασικοί Όροι	97
Εισαγωγή	98
Ανάλυση του Ισολογισμού	98
Ανάλυση Κατάστασης Αποτελεσμάτων Χρήσεως	110
Μάνατζμεντ Ενεργητικού/Παθητικού	115
Περίληψη	124
Ερωτήσεις για Ανακεφαλαίωση	125
Επιπλέον Πηγές	125
Άσκηση 2: Προβλήματα Βασισμένα στον Ισολογισμό	127
Άσκηση 3: Πρόβλημα του Λόγου των Επιδόσεων	128
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΛΗΡΩΜΩΝ	131
Διδακτικοί Στόχοι	131
Βασικοί Όροι	131
Εισαγωγή	132
Το Σύστημα Πληρωμών στις ΗΠΑ	132
Μετρητά	133
Εκκαθάριση των Επιταγών	136
Απόθεμα Μετρητών (Float)	143
Ηλεκτρονικά Συστήματα και Υπηρεσίες Εμβασμάτων	148
Περίληψη	154
Ερωτήσεις για Ανακεφαλαίωση	154
Επιπλέον Πηγές	155
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΚΑΙ	
ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	157
Διδακτικοί Στόχοι	157
Βασικοί Όροι	157

Εισαγωγή	158
Μια Μοναδική και Ιδιάζουσα Κεντρική Τράπεζα	158
Άλλες Ρυθμιστικές Αρχές για τον Χρηματοοικονομικό Τομέα	170
Περίληψη	176
Ερωτήσεις για Ανακεφαλαίωση	176
Επιπλέον Πηγές	176
Εκτεταμένη Μελέτη 4: Ανάλυση Οικονομικής Κατάστασης του Συστήματος της Κεντρικής Ομοσπονδιακής Τράπεζας	177
Εκτεταμένη Μελέτη 5: Η Απαρχή του Συστήματος της Κεντρικής Ομοσπονδιακής Τράπεζας	183
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ	187
Διδακτικοί Στόχοι	187
Βασικοί Όροι	187
Εισαγωγή	188
Οι Ρυθμιστικοί Στόχοι και η Δομή της Τραπεζικής	188
Πρόσφατη Τραπεζική Νομοθεσία	193
Νομοθεσία για την Προστασία του Καταναλωτή	201
Επιθεώρηση Συμμόρφωσης	204
Τραπεζικοί Κανονισμοί	205
Περίληψη	211
Ερωτήσεις για Ανακεφαλαίωση	212
Επιπλέον Πηγές	212
Εκτεταμένη Μελέτη 6: Η Εξέλιξη του Ρυθμιστικού Πλαισίου	212
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ	219
Διδακτικοί Στόχοι	219
Βασικοί Όροι	219
Εισαγωγή	220
Η Ποσοτική Θεωρία του Χρήματος	221
Κεϋνσιανή Θεωρία	223
Θεωρία των Επιτοκίων	233
Μονεταρισμός	234
Περίληψη	241
Ερωτήσεις για Ανακεφαλαίωση	241
Επιπλέον Πηγές	241
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10: ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	243
Διδακτικοί Στόχοι	243
Βασικοί Όροι	243
Εισαγωγή	244
Πλήρης Απασχόληση	244
Σταθερότητα των Τιμών	249
Το Δίλημμα της Αντιστάθμισης	255
Οικονομική Ανάπτυξη	259
Περίληψη	264
Ερωτήσεις για Ανακεφαλαίωση	265
Επιπλέον Πηγές	265
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11: Η ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΗΣ	267
Διδακτικοί Στόχοι	267
Βασικοί Όροι	267

Εισαγωγή	270
Εργαλεία Νομισματικής Πολιτικής.....	270
Η Διαδικασία Χάραξης της Νομισματικής Πολιτικής	283
Περίληψη.....	292
Ερωτήσεις για Ανακεφαλαίωση	292
Επιπλέον Πηγές	293
Εκτεταμένη Μελέτη 7: Η Εξέλιξη των Δανείων με Προεξοφλητικό Επιτόκιο	293
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12: ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΧΡΕΟΥΣ	297
Διδακτικοί Στόχοι	297
Βασικοί Όροι	297
Εισαγωγή.....	298
Εργαλεία Δημοσιονομικής Πολιτικής.....	298
Διαχείριση Χρέους	307
Η Διαχείριση του Ισοζυγίου Πληρωμών.....	308
Έλεγχοι Μισθών και Τιμών.....	315
Τιμαριθμοποίηση.....	316
Εξισορρόπηση Δημοσιονομικής και Νομισματικής Πολιτικής	318
Περίληψη.....	318
Ερωτήσεις για Ανακεφαλαίωση	320
Επιπλέον Πηγές	320
Άσκηση 4: Προβλήματα Οικονομικής Πολιτικής	321
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ	
ΣΤΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	323
Διδακτικοί Στόχοι	323
Βασικοί Όροι	323
Εισαγωγή.....	324
Το \$ των ΗΠΑ στην Παγκόσμια Οικονομία	324
Η Αγορά Ξένου Συναλλάγματος	328
Διεθνείς Πληρωμές	331
Ξένες Τράπεζες στις ΗΠΑ	336
Περίληψη.....	342
Ερωτήσεις για Ανακεφαλαίωση	343
Επιπλέον Πηγές	343
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗΣ	345
Κεφάλαιο 1	345
Κεφάλαιο 2	346
Κεφάλαιο 3	348
Κεφάλαιο 4	350
Κεφάλαιο 5	352
Κεφάλαιο 6	358
Κεφάλαιο 7	361
Κεφάλαιο 8	363
Κεφάλαιο 9	365
Κεφάλαιο 10	367
Κεφάλαιο 11	369
Κεφάλαιο 12	372
Κεφάλαιο 13	374
ΓΛΩΣΣΑΡΙ	377

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 Προσωπικές, Εμπορικές και Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές	7
1.2 Χαρτονομίσματα των ΗΠΑ σε κυκλοφορία, \$100 που κυκλοφορούν και \$100 που βρίσκονται στο εξωτερικό (σε δισεκατομμύρια).....	10
1.3 Το Προφίλ των Επιταγών στις ΗΠΑ, 2001.....	11
1.4 Σύνθεση των Κερμάτων και Χαρτονομισμάτων στις ΗΠΑ, 2000	15
1.5 Συνιστώσες των Μετρήσεων της Προσφοράς Χρήματος και Χρέους	18
1.6 Προσφορά Χρήματος και Ανάπτυξη του Χρέους, 2001	19

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 Η Κυκλική Ροή της Οικονομικής Δραστηριότητας	27
2.2 Λογαριασμοί Εθνικού Εισοδήματος και Προϊόντων	29
2.3 Εκκρεμές Χρέος της Κυβέρνησης των ΗΠΑ, των Καταναλωτών και των Κλάδων της Επιχειρηματικής Δραστηριότητας, 2001	33
2.4 Ενεργητικό Επιλεγμένων Χρηματοοικονομικών Ενδιάμεσων, 1980-2002	36

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1 Πολλαπλή Επέκταση των Τραπεζικών Καταθέσεων	58
---	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1 Χρηματοοικονομικοί Ενδιάμεσοι	71
4.2 Μεγέθη των Εμπορικών Τραπεζών.....	72
4.3 Επιχειρηματικές και Ιδιωτικές Καταθέσεις, 2002	73
4.4 Οι 10 Μεγαλύτερες Χρηματοοικονομικές Εταιρίες Συμμετοχών στις ΗΠΑ.....	75
4.5 Κύριες Μη Τραπεζικές Εταιρίες που Εξαγόρασαν Καταναλωτικές Τράπεζες κατά τη δεκαετία του 1980	83

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5.1 Ισολογισμός των Εμπορικών Τραπεζών στις ΗΠΑ, 2001	99
5.2 Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως για τις Αμερικανικές Τράπεζες, 2001.....	112
5.3 Επιλεγμένες Μετρήσεις των Επιδόσεων των Αμερικανικών Τραπεζών	114

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

6.1 Το Σύστημα Διανομής Χαρτονομισμάτων των ΗΠΑ	134
6.2 Διαδικασία Εκκαθάρισης των Επιταγών	137
6.3 Κωδικογράφηση Μαγνητικής Μελανοταινίας	138
6.4 Δρομολόγια Εκκαθάρισης Επιταγών στο Τραπεζικό Σύστημα των ΗΠΑ	140
6.5 Διαδικασία Εκκαθάρισης των Επιταγών μέσω ενός Τοπικού Γραφείου Συμψηφισμού	141
6.6 Πληρωμές που Διαχειρίστηκαν τα Ηλεκτρονικά Συστήματα το 2000	148

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

7.1 Η Ημι-κυβερνητική Δομή του Ομοσπονδιακού Συστήματος	159
7.2 Περιφέρειες του Ομοσπονδιακού Συστήματος και Επικράτειες των Υποκαταστημάτων τους	162
7.3 Λειτουργίες των Ομοσπονδιακών Τραπεζών	163
7.4 Επιλογή των Διοικητικών Συμβουλίων των Ομοσπονδιακών Τραπεζών.....	164
7.5 Σύνθεση της Ομοσπονδιακής Επιτροπής για την Ελεύθερη και Ανοικτή Αγορά.....	167
7.6 Προσωπικές, Εμπορικές και Χρηματοοικονομικές Συναλλαγές	170
7.7 Καταμερισμός των Ρυθμιστικών Ευθυνών για τον Τραπεζικό Κλάδο	171
7.8 Αρμοδιότητες και Ευθύνες της Ομοσπονδιακής Εταιρίας Ασφάλισης των Καταθέσεων	173

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

8.1 Σύγχρονη Ρυθμιστική Δομή των Τραπεζών	190
8.2 Ρυθμιστικές Αρμοδιότητες των Ομοσπονδιακών Υπηρεσιών	191
8.3 Πτωχεύσεις Τραπεζών Ασφαλισμένων από την FDIC 1936 έως α' τρίμηνο του 2002	198
8.4 Κατηγορίες των Ρυθμίσεων-Οδηγιών που έχει εκδώσει το Σύστημα της Κεντρικής Ομοσπονδιακής Τράπεζας	206

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

9.1 Οι Κυριότεροι Παράγοντες που Καθορίζουν το Εισόδημα και την Παραγωγή	226
9.2 Η Συνάρτηση της Κατανάλωσης	227
9.3 Συνολικές Ιδιωτικές Δαπάνες	229
9.4 Συνολικές Ιδιωτικές Δαπάνες και Πλήρης Απασχόληση	229
9.5 Εισαγωγή των Κρατικών Δαπανών	230
9.6 Καθοριστικοί Παράγοντες των Επενδυτικών Δαπανών	231
9.7 Μετατόπιση της Καμπύλης της Οριακής Αποδοτικότητας των Επενδύσεων	232
9.8 Επιπτώσεις της Μεταβολής της Προτίμησης για Ρευστότητα	235
9.9 Ταχύτητα του Χρήματος, 1910-2000	237

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

10.1 Δείκτης Ανεργίας, 1910-2001	245
10.2 Δείκτης Ανεργίας από το 1999 και μετά	245
10.3 Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	250
10.4 Σύνθεση του Καλαθιού Προϊόντων και Υπηρεσιών που μας δίνει τον ΔΚΤ	251
10.5 Καμπύλες του Phillips	256
10.6 Συγκριτικοί Ρυθμοί Ανάπτυξης, Επιλεγμένες Χώρες και Δεκαετίες (ετήσιο ποσοστό)	259
10.7 Οικονομική Ανάπτυξη στις ΗΠΑ (ετήσιο ποσοστό)	260
10.8 Ετήσια Αύξηση της Παραγωγικότητας σε Επιλεγμένους Κλάδους Οικονομικής Δραστηριότητας στις ΗΠΑ, 1995-1999 (ποσοστά)	261

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

11.1 Απαιτήσεις επί των Αποθεματικών, 2003	274
11.2 Αγορά Χρεογράφων από το Ομοσπονδιακό Σύστημα	278
11.3 Πώληση Χρεογράφων από το Ομοσπονδιακό Σύστημα.....	278
11.4 Χρηματοστηριακές που Δραστηριοποιούνται στην Ανοικτή Αγορά	279
11.5 Κύριοι Παράγοντες που Επηρεάζουν τα Αποθεματικά των Τραπεζών	287

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

12.1 Η Διαδικασία του Ομοσπονδιακού Προϋπολογισμού	299
12.2 Ομοσπονδιακό Χρέος εις Χείρας Επενδυτών σαν Ποσοστό του ΑΕΠ	302
12.3 Κάτοχοι Ομοσπονδιακού Χρέους, 2002	303
12.4 Τα Επιτόκια του Ομοσπονδιακού Χρέους	304
12.5 Συστατικά Στοιχεία Ισοζυγίου Πληρωμών των ΗΠΑ	310
12.6 Επιδόσεις του Ισοζυγίου Πληρωμών των ΗΠΑ, 1970-2000	311
12.7 Η Τιμαριθμοποίηση στην Οικονομία των ΗΠΑ	317
12.8 Σύγκριση Δημοσιονομικής-Νομισματικής Πολιτικής	319

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

13.1 Οι 30 Μεγαλύτερες Τραπεζικές Εταιρίες του Κόσμου, 2002.....	339
13.2 Χώρες που Επιτρέπουν Ξένο Έλεγχο στις Εγχώριες Τράπεζες	341